

joods
cultureel
kwartier

JAARVERSLAG 2019

joods
historisch
museum

portugese
synagoge

kindermuseum

hollandsche
schouwburg

nationaal
holocaust
museum

WOORD VOORAF

2019 was het jaar dat voorafging aan het huidige, verontrustende jaar van de coronacrisis. In het Joods Cultureel Kwartier was veel nog heel anders dan nu. De bezoekersaantallen waren nog geen reden tot zorg, want alle mogelijke bezoekers, groepen en toeristen wisten de weg te vinden naar onze locaties. Een van de succesvolste tentoonstellingen van het jaar vond plaats in het Nationaal Holocaust Museum: *De Jodenvervolging in foto's. Nederland 1940-1945*, georganiseerd in samenwerking met onze goede collega's van het NIOD. De tentoonstelling, die zowel door publiek als pers hoog gewaardeerd werd, was aansluitend te zien in Topographie des Terrors in Berlijn.

2019 was ook het jaar waarin we beslissende stappen hebben weten te zetten in de fondsenwerving voor datzelfde Nationaal Holocaust Museum. De meest in het oog springende bijdrage ontvingen we in het najaar van de Duitse Bondsdag, maar liefst 4 miljoen euro. Maar er waren veel meer stichtingen, fondsen, bedrijven, overheden en vooral ook privépersonen in binnen- en buitenland bij wie we succesvol konden aankloppen voor aanzienlijke steun. We konden daardoor met het mooie nieuws naar buiten komen dat het Nationaal Holocaust Museum er zeker zal komen.

2019 was evenzeer een mooi jaar voor een van de parels in de kroon van het Joods Cultureel Kwartier, ons Kindermuseum. We zitten midden in de planning van een noodzakelijke vernieuwing, waarvoor we grote donaties hebben ontvangen uit de Amsterdamse erfpachtgelden en van een aantal zeer genereuze grote gevers. Een bijzondere gebeurtenis vond plaats op 9 december 2019, toen we de nieuwe ingang van het Kindermuseum openen en de nagedachtenis aan de grondleggers van ons Kindermuseum, Paul en Nina van Hessen, in het bijzijn van naaste familie en beste vrienden een vaste plek in het Kindermuseum hebben gegeven.

2019 in het Joods Cultureel Kwartier stond zes maanden lang in het teken van geheimzinnige sferen, met een grote tentoonstelling over de kabbala, de mystieke traditie van het jodendom. Principes van de kabbala werden getoond in onverwachte combinaties van eeuwenoude objecten en moderne kunstwerken. Ook werden de geheimen van de traditioneel-joodse kabbala onthuld met oude handschriften, amuletten, kabbalistische boekrollen en meditatieplakaten. De tentoonstelling besloeg alle tentoonstellingsruimtes van het Joods Historisch Museum. Daarnaast waren er kleinere presentaties in de museumgangen, het Kindermuseum, de Schatkamers van de Portugese Synagoge en het Nationaal Holocaust Museum i.o. De tentoonstelling werd ontwikkeld in samenwerking met het Jüdisches Museum Wien.

2019 was een jaar met veel meer hoogtepunten dan we in dit woord vooraf kwijt kunnen, maar daarvoor kunt u in het jaarverslag zelf terecht. Ons rest slechts het uitspreken van onze dank aan alle medewerkers, vrijwilligers, rondleiders, zzp'ers, besturen, Raden van Toezicht, sponsors, vrienden en niet te vergeten de bezoekers en alle anderen die ons op alle mogelijke manieren met raad en daad terzijde staan en de weg weten te vinden naar onze tentoonstellingen, evenementen en online-bijeenkomsten. Het Joods Cultureel Kwartier bloeit, dankzij hen en voor hen.

Emile Schrijver en **Liesbeth Bijvoet**,
directie Joods Cultureel Kwartier

INHOUD

- 3 **WOORD VOORAF**
- 4 **BEZOEKCIJFERS 2019**
- 7 **TENTOONSTELLINGEN JCK**
- 12 **TENTOONSTELLINGEN IN HET BUITENLAND**
- 15 **MARKETING & COMMUNICATIE**
- 15 **SAMENWERKINGEN**
- 16 **SALES, EVENEMENTEN & VERHUUR**
- 18 **EDUCATIE**
- 20 **MUSEUMSHOP**
- 21 **AANWINSTEN , COLLECTIES & KENNIS**
- 24 **NIEUWE ENTREE KINDERMUSEUM**
- 25 **MENASSEH BEN ISRAEL INSTITUUT**
- 27 **LEZINGEN, PUBLICATIES & ONDERZOEK**
- 32 **SPONSORS & BEGUNSTIGERS**
- 34 **VERKORTE JAARREKENING**
- 36 **PERSONEEL & ORGANISATIE**
- 37 **BESTUREN**

BEZOEKCIJFERS 2019

JOODS
HISTORISCH
MUSEUM

117.336

PORTUGESE
SYNAGOGE

100.766

TOTAAL
AANTAL
BEZOEKERS
JOODS
CULTUREEL
KWARTIER

358.771

SCHOLIEREN

P.O. 6061
V.O. 30342

KINDERMUSEUM

4301

NATIONAAL
HOLOCAUST
MUSEUM

67.235

SOCIAL MEDIA-VOLGERS

FACEBOOK: 16.800
(nieuw 1.463)

INSTAGRAM: 2.022
(nieuw 1.394)

TWITTER: 5.361
(nieuw 198)

PODCAST

DE JODENVERVOLGING IN
FOTO'S: 5.424 x beluisterd

KABBALA:
1.785 x beluisterd

AMSTERDAM DIAMANTSTAD:
1.272 x beluisterd

UNIEKE WEBSITE-
BEZOEKERS JCK

1.239.319

UNIEKE WEBSITE-
BEZOEKERS
JOODS MONUMENT

1.848.979

HOLLANDSCHE
SCHOUWBURG

73.434

MISSIE

Het Joods Cultureel Kwartier bestaat uit het Joods Historisch Museum, het Kindermuseum, de Portugese Synagoge, de Hollandsche Schouwburg en het Nationaal Holocaust Museum. Het JCK nodigt zijn bezoekers uit om kennis te maken met de joodse cultuur en geschiedenis, om bestaande kennis te verdiepen en om actief na te denken over culturele diversiteit. Uitgangspunt hierbij is om het joodse verhaal op een positieve manier toegankelijk te maken voor een zo breed mogelijk publiek.

TENTOONSTELLINGEN

JOODS HISTORISCH MUSEUM

BEZOEKERS IN 2019: 117.336

Het Joods Historisch Museum is gevestigd in vier monumentale synagogen midden in de oude Amsterdamse Jodenbuurt. Met schilderijen, gebruiksvoorwerpen, foto's en films wordt een uniek beeld gegeven van het Nederlandse joodse leven in al haar facetten, toen en nu. Daarnaast zijn er altijd een of twee tijdelijke tentoonstellingen.

THE INSTITUTE OF ONGOING THINGS. URI KATZENSTEIN

29 september 2018 t/m
24 februari 2019
Bezoekers in 2019: 11.597
Gastconservator: Ronit Eden

Een selectie van spraakmakende hedendaagse kunstwerken, samengesteld door kunstenaar Uri Katzenstein (1951-2018) met gastconservator Ronit Eden. De bezoeker werd uitgenodigd om na te denken over kunst, identiteit en de Israëliëse maatschappij.

'Katzenstein neemt je bij de hand in een tour door zijn persoonlijke verzameling.'
Mister Motley, 31 oktober 2018

Uit het gastenboek
'Heel bijzonder! Hier blijf je over nadenken.'

Foto: David Seymour / Magnum Photos

Love Dub. Uri Katzenstein

CHIM (DAVID SEYMOUR). LEGENDARISCH FOTOJOURNALIST

19 oktober 2018 t/m 10 maart 2019
Bezoekers in 2019: 18.972
Conservator: Bernadette van Woerkom

Deze tentoonstelling was het meest omvangrijke overzicht (tot nu toe) van de Pools-Amerikaanse fotograaf David Seymour, bekend onder de naam Chim. Een van de belangrijkste fotojournalisten van de 20ste eeuw en mede-grondlegger van het fotobureau Magnum Photos.

(foto op pagina 6)

'In een langer leven had zijn talent een grotere en wellicht rijkere oogst opgeleverd. Waarbij niet wordt beweerd dat het werk van de iets minder grote Magnum-meester niet in een imposante tentoonstelling resulteert.'
De Volkskrant, 11 november 2018

Uit het gastenboek
'Top expositie! Wat een mooie opbouw en overzicht van een begaafd fotograaf van iconische beelden!'
'Dit is de mooiste en zeker de meest ontroerende fototentoonstelling die ik ooit gezien heb!'

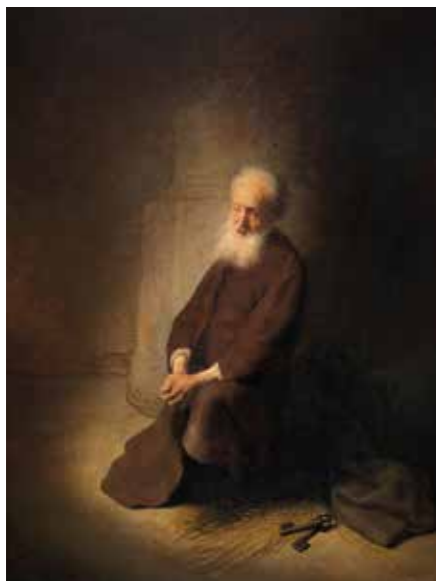
Aramaic-Incantation Bowl

KABBALA. DE KUNST VAN DE JOODSE MYSTIEK

29 maart t/m 25 augustus 2019
Bezoekers alle locaties: 139.683
Bezoekers JHM: 35.083
Conservatoren: Mirjam Knotter i.s.m. Alexander Gorlin, Domagoj Akrap en Klaus Davidowicz (Jüdisches Museum Wien)

Alle ruimtes van het JCK waren zes maanden lang geweid aan de geheimzinnige kabbala, de mystieke traditie van het jodendom. In deze grote expositie werden principes van de kabbala getoond in onverwachte combinaties, van eeuwenoude objecten en moderne kunstwerken. Ook boden traditionele objecten een glimp van deze mystieke leer.

Uit het evaluatieformulier:
'Héél interessant en prachtig geëxposeerd!'
'Verhelderend & bijzonder boeiend'
'Learned a lot from this exhibit'
'Wonderful, well presented, thought provoking exhibition. Great experience. Will come again.'

DE KNIELENDE PETRUS VAN REMBRANDT

13 september t/m 10 november 2019
Bezoekers in 2019: 17.788
Gastconservator: Jasper Hillegers

Het JCK nam deel aan de nationale viering van *Rembrandt en de Nederlandse Gouden Eeuw*, met een tentoonstelling waarin Rembrandts schilderij *De knielende Petrus* uit The Israel Museum centraal stond. Kort voor de opening bleek dat het originele schilderij niet aanwezig kon zijn. Een olieverfschets van Rembrandt uit het Rijksmuseum werd toegevoegd.

Uit het gastenboek

'Jammer dat het echte schilderij niet kon komen, maar met alle informatie toch een rijke tentoonstelling die zeer de moeite van het bezoeken waard is.'

AMSTERDAM DIAMANTSTAD

27 september 2018 t/m 1 maart 2019
Bezoekers in 2019: 27.915
Samengesteld door het JCK in samenwerking met gastconservator Daniël Metz

Naar aanleiding van de 125ste verjaardag van de Algemene Nederlandse Diamantbewerkerbond (ANDB) presenteerde het museum het verhaal van de Amsterdamse diamantnijverheid. De tentoonstelling belichtte de geschiedenis van deze overwegend joodse branche, van de 17de tot 20ste eeuw.

Uit het gastenboek *'Indrukwekkende tentoonstelling over een belangrijke periode in Amsterdamse geschiedenis. Wanneer je dit ziet realiseer je je pas echt dat Amsterdam ooit het centrum van de diamantbusiness was.'*

ELI CONTENT. SO MUCH I GAZED ON BEAUTY

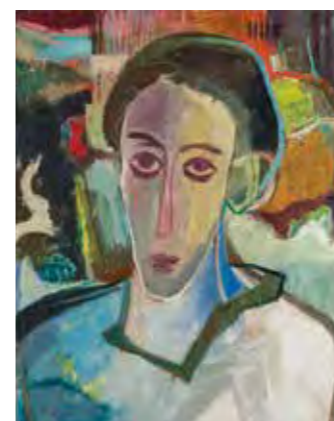
28 november 2019 t/m 10 mei 2020
Bezoekers in 2019: 9.669
Conservatoren: Hetty Berg en Lisa de Goffau

Eerbetoon aan Eli Content, de 'huiskunstenaar' van het JHM en een van de belangrijkste hedendaagse joodse kunstenaars van Nederland. De expositie toonde ruim 90 schilderijen, tekeningen, kunstboeken en installaties. Van abstract, sober en minimalistisch naar steeds figuratiever werk. Alle hoogtepunten uit Contents eigenzinnige oeuvre passeerden de revue.

Uit het gastenboek

'Wat een groot feest om deze prachtige werken hier te zien. Ze blijven ook aan deze muren speelplezier en zeggingskracht uitstralen. Blijven spelen en naar de oorsprong en verbinding zoeken, kan jij geweldig goed.'

PRESENTATIES KUNSTKABINET JOODS HISTORISCH MUSEUM

LEO SCHATZ

7 september 2018 t/m 6 januari 2019
Bezoekers in 2019: 982

Hommage aan de kunstschilder Leo Schatz (1918-2018) met werk uit verschillende periodes. Schatz verloor zijn ouders en tweelingbroer in de oorlog, maar wist toch de kunst weer op te pakken.

AMSTERDAMS MACHZOR UIT 1250

12 januari t/m 3 maart 2019
Bezoekers in 2019: 13.544

Presentatie van het Amsterdams Machzor. Dit verluchte middeleeuwse gebedenboek werd in 2017 door het JCK verworven (samen met het MiQua LVR-Jüdisches Museum im Archäologischen Quartier in Keulen). Het bevat gebeden en gezangen voor bijzondere vieringen en feestdagen. Diverse aspecten van het boek werden getoond.

ON FRIENDSHIP / (COLLATERAL DAMAGE III). JOSEPH SASSOON SEMAH

20 december 2019 t/m 19 januari 2020
Bezoekers in 2019: 3.944

De kunstmanifestatie *On Friendship / (Collateral Damage) III – The Third GaLUT: Baghdad, Jerusalem, Amsterdam* vond plaats op 36 locaties in Amsterdam, waaronder het JHM. Kunstenaar Joseph Sassoon Semah onderwierp de steden Bagdad, Jeruzalem en Amsterdam aan een kritisch onderzoek over de aard van ballingschap en balling, diaspora en terugkeer.

KABBALA. DE KUNST VAN DE JOODSE MYSTIEK

29 maart t/m 25 augustus 2019
Bezoekers JHM: 35.083

In het kader van de grote Kabbala-tentoonstelling werd werk van Belu-Simion Fainaru getoond. Deze Roemeens-Israëliëse kunstenaar en filosoof gaat op een speelse manier om met begrippen uit de kabbala, specifiek gewijd aan de mannelijke en vrouwelijke aspecten van God.

DE WITTE STAD. BAUHAUS

6 september t/m 15 november 2019
Bezoekers in 2019: 20.414

Naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van het Bauhaus werd een presentatie gewijd aan De Witte Stad. Deze wijk in Tel Aviv werd gebouwd door modernistische Europese architecten, die hier in de jaren dertig waren neergestreken. Centraal stond de documentaire *Stad van verlangens* (2019).

KINDERMUSEUM

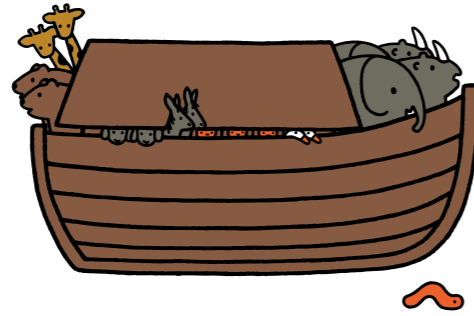
BEZOEKERS IN 2019: 4301

In het Kindermuseum kunnen kinderen van zes tot twaalf jaar op een speelse manier kennismaken met het joodse leven en de joodse tradities. Het kindermuseum is (sinds 2006) gevestigd in het Joods Historisch Museum en bestaat uit drie etages die zijn ingericht als een huis van een joodse familie.

RUBEN EN DE ARK VAN NOACH

30 september 2018 t/m 30 september 2019
Bezoekers in 2019: 3.693

Dit klank- en lichtspel gebaseerd op het gelijknamige boek van Dick Bruna was een jaar lang te zien op de zolder van het Kindermuseum. Liggend op een groot rond bed konden jonge kinderen het verhaal ondergaan.

Illustratie Dick Bruna
© Mercis bv, 1998

DROOMBOS ELI CONTENT

28 november 2019 t/m 10 januari 2021
Bezoekers in 2019: 276

Eli Content maakte voor de zolder een Droombos vol clowneske figuren. Hij liet zich hierbij inspireren door de wandschilderingen van Marc Chagall voor het Joods Theater in Moskou. Kinderen kunnen in het atelier droomfiguren maken en deze in het Droombos ophangen. Er is ook een schrijfplek, om een droom aan het bos toe te vertrouwen.

HOLLANDSCHE SCHOUWBURG

BEZOEKERS IN 2019: 73.434

PRESENTATIE

DRIE MANIEREN VAN VERTELLEN. BLIK OP DE HOLOCAUST

1 februari 2019 t/m 1 mei 2020
Bezoekers in 2019: 70.361

De presentatie *Blik op de Holocaust* ging over de diverse manieren van vertellen over de Holocaust én de verschillende manieren waarop het publiek deze ervaart. Getuigenissen, een virtuele reconstructie van het kamp Bergen-Belsen en een installatie met beelden van wreedheden waren te zien. Na evaluatie worden nieuwe inzichten gebruikt bij de ontwikkeling van het Nationaal Holocaust Museum i.o.

NATIONAAL HOLOCAUST MUSEUM i.o.

BEZOEKERS IN 2019: 67.235

In het Joods Cultureel Kwartier bevindt zich, tegenover de Hollandsche Schouwburg, het Nationaal Holocaust Museum in oprichting. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden via dit gebouw, de voormalige Kweekschool, met behulp van het verzet honderden kinderen naar relatief veilige plaatsen gesmokkeld.

TENTOONSTELLINGEN

EXODUS. ILLEGALE PALESTINAGANGERS, 1945-1948

5 oktober 2018 t/m 6 januari 2019
Bezoekers in 2019: 982
Gastconservator: Ruben Gischler

Deze tentoonstelling toonde de verhalen van Nederlands-joodse jongeren die na de Tweede Wereldoorlog per boot de oversteek naar Palestina waagden. Filmfragmenten, documenten en brieven werden getoond. De nasleep van de oorlog had grote gevolgen voor hun persoonlijke levens.

'De tentoonstelling Exodus, in het Nationaal Holocaust Museum, toont hoop en energie. En dat terwijl het stuk geschiedenis dat hier wordt belicht dramatisch is.'
NIW, 26 oktober 2018

DE JODENVERVOLGING IN FOTO'S. NEDERLAND 1940-1945

28 januari t/m 6 oktober 2019
Bezoekers in 2019: 53.022
Conservatoren: René Kok en Erik Somers (NIOD)

Dit was de eerste grote tentoonstelling waarin de hele visuele geschiedenis van de Jodenvervolging in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog werd getoond. Van de eerste antisemitische maatregelen tot de terugkeer van de weinige overlevenden. Het NIOD deed hiervoor jarenlang onderzoek. Deze expositie kwam tot stand door samenwerking tussen het JCK, het NIOD en Topographie des Terrors (Berlijn).

'Intimidatie, vernedering, maar ook het alledaagse' Trouw
'De foto's brengen het drama genadeloos dichtbij' Het Financieele dagblad

KOGELS, VERRAAD EN BRIEVEN. KRONIEK VAN EEN JOODSE FAMILIE

28 oktober 2019 t/m 2 februari 2020
Bezoekers in 2019: 8.699
Conservator: Annemiek Gringold

Deze expositie toonde het familieverhaal van de Amsterdamse filmmaker Willy Lindwer (1946). Lindwers ouders en broer overleefden de oorlog door onder te duiken, maar vele familieleden werden vermoord. In deze tentoonstelling over één familie kwamen slachtoffers en overlevenden van de Holocaust in West- en Oost-Europa samen.

'Kogels, verraad, brieven snijdt door de ziel. Dit kan niet genoeg gezien worden.'

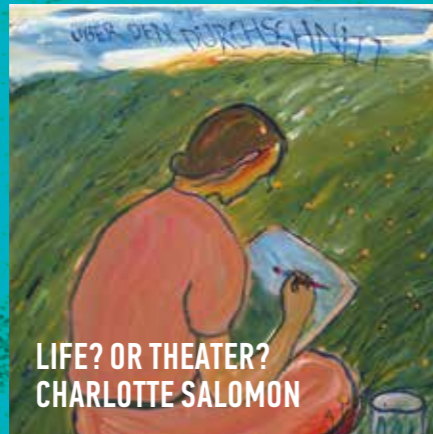
PRESENTATIE

STRUIKELSTENEN. HERDENKEN EN SOCIALE SCULPTUUR

18 december 2018 t/m 3 februari 2019
Bezoekers in 2019: 5.444

De koperkleurige 'struikelstenen' van de Duitse kunstenaar Gunther Demnig maken op talloze plekken in Europa de woonhuizen van slachtoffers van het nazi-regime. Het JCK presenteerde deze reizende tentoonstelling in samenwerking met de Duitse ambassade.

TENTOONSTELLINGEN IN HET BUITENLAND

LIFE? OR THEATER?
CHARLOTTE SALOMON

MARIA AUSTRIA: EINE
AMSTERDAMER FOTOGRAFIN
DES NEOREALISMUS

FOTOGRAFIEEN DER
VERVOLGUNG DER JUDEN. DIE
NIEDERLANDE 1940-1945

AMSTERDAM MACHSOR
EIN SCHATZ KEHRT HEIM

JOODSE ROUTE SURINAME

<< SURINAME

LONDEN

BERLIJN

KEULEN

BARCELONA

LISSABON

BARCELONA

LIFE? OR THEATRE?
CHARLOTTE SALOMON
Berlin, 1917 – Auschwitz, 1943

Klooster van Santa Maria de
Pedralbes in Barcelona
17 oktober 2018 t/m 17 februari 2019

Conservator Richard Bru ontwikkelde
deze tentoonstelling (een selectie uit
Leven? of Theater? Charlotte Salomon),
in samenwerking met het JHM.

BERLIJN

MARIA AUSTRIA 1915-1975:
EINE AMSTERDAMER
FOTOGRAFIN DES
NEOREALISMUS

Das Verborgene Museum in Berlijn
8 oktober 2018 t/m 10 maart 2019

Een selectie van ongeveer honderd
zwart-witfoto's en documenten,
afkomstig uit de tentoonstelling die in
2018 in het JHM te zien was.

LISSABON

CHARLOTTE SALOMON
LIFE? OR THEATRE?

Museu Coleção Berardo, Lissabon
10 april t/m 18 augustus 2019

De reizende tentoonstelling op
basis van het oeuvre van Charlotte
Salomon.

KEULEN

DER AMSTERDAM MACHSOR.
EIN SCHATZ KEHRT HEIM

Wallraf-Richartz Museum, Keulen
25 september 2019 t/m
12 januari 2020

De tentoonstelling over het Amsterdam
Machzor was in uitgebreide versie te
zien in het Wallraf-Richartz Museum in
Keulen (gelegen naast het MiQua LVR-
Jüdisches Museum im Archäologischen
Quartier, i.o.). Het manuscript keerde
terug naar de plaats waar het 700 jaar
geleden voor het eerst werd gebruikt.

LONDEN

CHARLOTTE SALOMON
LIFE? OR THEATRE?

Jewish Museum London
8 november 2019 t/m 1 maart 2020

BERLIJN

FOTOGRAFIEEN DER
VERVOLGUNG DER JUDEN. DIE
NIEDERLANDE 1940-1945

Topographie des Terrors in Berlijn
30 oktober 2019 t/m 13 april 2020

*De Jodenvervolging in foto's.
Nederland 1940-1945* reisde naar de
derde samenwerkingspartner in het
project: het Berlijnse Topographie des
Terrors.

JOODSE ROUTE SURINAME

In september 2019 reisden conservator Julie-Marthe Cohen en content creator Nienke Fonk met een team naar Suriname. De panelen van de tentoonstelling *Joden in de Cariben. Vier eeuwen geschiedenis in Suriname en Curaçao*, die al een tijdje op de Jodensavanne stonden, waren toe aan vervanging. Op deze panelen staat een 'vertaling' van de tentoonstelling die in 2015 in het JHM te zien was.

Cohen was niet uitsluitend naar Suriname afgereisd om bij de installatie en lancering van de nieuwe panelen aanwezig te zijn, maar vooral om verder onderzoek te doen. Daarbij deed ze veldwerk en interviewde Afro-Surinaamse mensen op leeftijd, over hun herinneringen en familieverleden. Deze interviews worden verwerkt in video's om de website mee te verrijken.

Met dit project toont het JCK aan dat wij ook buiten de muren van het museum actief zijn. Het illustreert dat onze tentoonstellingen verder leven en relevant blijven, én dat zo een verbinding kan worden gelegd tussen de museale tentoonstelling en de buitenwereld. Precies op de plek waar het verhaal zich heeft voltrokken.

MARKETING & COMMUNICATIE

Het afgelopen jaar was er een van grote veranderingen voor de afdeling Marketing & Communicatie. Er vonden diverse personele wisselingen plaats. In 2019 werd de nieuwe functie van Social Media Manager/Content Producer bekleed. Tevens werden een nieuwe medewerker voor Internationale Marketing, een nieuwe Online Marketeer, en een nieuwe manager Marketing & Communicatie aangetrokken. Met de nieuwe Online Marketeer werd ook een grote stap gezet in het bereiken van een nieuw publiek. Mede door de inzet van online advertenties en optimalisatie van de JCK-kanalen, zagen we dit jaar een verdubbeling van het aantal unieke bezoekers op de website.

In 2019 deed het JCK mee aan het Rembrandtjaar met de tentoonstelling *De Knielende Petrus van Rembrandt*. Met deze tentoonstelling én de Portugese Synagoge was het JCK betrokken bij (inter)nationale campagnes rond Rembrandt en de Gouden Eeuw. Toen uiteindelijk bleek dat het betreffende doek uit het Israël Museum niet zou komen, had dat gevolgen voor de bezoekers van de tentoonstelling – deze vielen lager uit dan beoogd.

Gedurende het laatste kwartaal van 2019 werd de fondsenwerving voor het Nationaal Holocaust Museum i.o. ondersteund met een *engagement-campagne*. Met deze campagne wisten we een fors bereik in de (inter)nationale media te realiseren. Tevens hadden we een groot bereik via social media. De bezoekers van het NHM lieten dan ook een groei zien, die eveneens werd gerealiseerd door de succesvolle tentoonstelling *De Jodenvervolging in Foto's. Nederland 1940-1945*.

INTERNATIONALE BEZOEKERS
De strategie die in 2017 is ingezet, *first choice on the second day*, werd doorgezet in 2019. Het JCK werkt samen met touroperators, Amsterdam Partners, andere musea en diverse mediapartners om het internationale publiek te bereiken. Tevens heeft het JCK afgelopen jaar deelgenomen aan diverse toeristische beurzen.

SAMENWERKINGEN (EXCLUSIEF SAMENWERKINGEN OP PROJECTBASIS)

- Museum Catharijneconvent in Utrecht, waarmee een meerjarige samenwerking bestaat voor de museale verbreiding van kennis van het joodse en het christelijke erfgoed.
- De Plantage-Oase van Amsterdam is een samenwerkingsverband tussen culturele instellingen in de oostelijke binnenstad – in het bijzonder gericht op positionering van de Plantagebuurt in Amsterdam en op gezamenlijke duurzame bedrijfsvoering van de instellingen. De zakelijk directeur is lid.
- Association of European Jewish Museums (AEJM) is een vereniging van Europese musea gericht op het leren van elkaar, het delen van ervaring, het opleiden van specialisten op het joods museaal gebied en het stimuleren van ondersteuning en samenwerking. De algemeen directeur is sinds november 2017 voorzitter van het bestuur van de AEJM.
- Stichting Musea en Herinneringscentra 40 - 45 (SMH) is een samenwerkingsverband (geïnitieerd en opgericht door het Joods Historisch Museum en AFS) dat zich onder meer ten doel stelt de herinnering aan WO II levend te houden, elkaar te ondersteunen door uitwisseling van informatie en samenwerking op punten van gemeenschappelijk belang en gesprekspartner te zijn voor overheid en fondsen. De zakelijk directeur is penningmeester van het SMH-bestuur.
- De Museum Plus Bus is een samenwerkingsverband van diverse musea om groepen senioren uit verzorgingshuizen of met thuiszorg gratis een van de deelnemende musea te laten bezoeken. Manager Marketing en Communicatie is lid van het bestuur van De Museum Plus Bus. De Stichting Museum Plus Bus is gehuisvest in het Joods Cultureel Kwartier.
- Overleg Amsterdamse Musea (OAM) is een samenwerkingsverband van Amsterdamse musea, met als doel het versterken van de positie van de geregistreerde musea in Amsterdam door het bevorderen van een goede samenwerking tussen de aangesloten musea middels collectieve promotie, kennisdeling en belangenbehartiging. De zakelijk directeur is lid van het bestuur van SAM.
- Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Knowledge Mile is een gemeenschappelijk initiatief van grote en kleine ondernemers, instellingen en andere gebruikers op de Knowledge Mile om samen te investeren in een beter werk- en leefklimaat. Op de Knowledge Mile zijn circa 200 bedrijven, hotels, musea, maatschappelijke en gemeentelijke instellingen verenigd in de BIZ. De zakelijk directeur is lid van het BIZ-bestuur.

SALES, EVENEMENTEN & VERHUUR

In 2019 organiseerde het JCK in totaal 176 evenementen en activiteiten, en trok daarmee bijna 18.920 bezoekers. Deze culturele evenementen bieden een verbreding en verdieping van de thema's, die door de vaste en tijdelijke tentoonstellingen worden aangedragen. Tevens dienen ze om de achterban aan het JCK te verbinden en nieuwe belangstellenden aan te trekken. De afdeling Sales & Evenementen is verantwoordelijk voor de organisatie en coördinatie van deze evenementen en activiteiten, de verhuur van de locaties en het georganiseerde (groeps)bezoek aan het JCK.

De Jom ha'Sjoa herdenking in de Hollandsche Schouwburg

EVENEMENTEN

KABBALA

Rond de tentoonstelling *Kabbala. De kunst van de joodse mystiek* kregen belangstellenden ruimschoots de kans om zich in alle facetten van kabbala te verdiepen. We organiseerden de lezingen *Kabbala voor dummies* en *Kabbala in contemporary art?*, een lezing-performance en muziekworkshops met zangeres Victoria Hanna, een symposium in samenwerking met

de NIHS over de rol van de kabbala in de religieuze wereld, een heus kabbalafestival, en inloopsprekuren met diverse sprekers. In Filmtheater Kriterion werden moderne klassiekers getoond. Deze evenementen werden door veel bezoekers bezocht. Dit bewijst dat er een grote behoefte is aan verdieping in de kabbala.

AMSTERDAM DIAMANTSTAD

De evenementen rond *Amsterdam diamantstad* trokken een ongekend

hoog aantal bezoekers. De speciale Diamantwandelingen waren al in een vroeg stadium uitverkocht. Daarnaast zorgden de themamiddagen over de ANDB en de Bloeddiamanten voor een verdiepend element bij de tentoonstelling, evenals *De film die nooit afkwam*, over de overleden kunstschilder en Sjoa-overlevende Sieg Maandag.

REMBRANDT, EN MEER

In verband met het ontbreken van het schilderij *De knielende Petrus* uit

het Israël Museum werd een aantal evenementen geannuleerd. Een lezing over *de Joodse Rembrandt* trok echter een volle zaal. Onze bezoekers bleven geïnteresseerd in het leven van Rembrandt tijdens het Rembrandtjaar 2019. Overige evenementen werden gehouden in het kader van de tentoonstelling *Chim* (David Seymour) en de installatie *The institute of ongoing things* van kunstenaar Uri Katzenstein.

NATIONAAL HOLOCAUST MUSEUM

In het Nationaal Holocaust Museum (in oprichting) werden evenementen georganiseerd in het kader van het project *NHM Verdiept*, met lezingen, gesprekken en discussies. Onder de naam *NHM Toont* waren ook diverse films en theatervoorstellingen gerelateerd aan de Sjoa te zien. *NHM Getuigt* was een samenwerking met Ondertussen, een tijdelijk kunstenaarscollectief en broedplaats voor kunstenaars op de vlucht. Dit evenement draaide om intieme getuigenissen, waarbij sprekers hun persoonlijke oorlogsverhaal deelden met het publiek. Deze verhalen (van veelal de oorlogsgeneratie) gingen over het overleven van de (vernietiging)kampen, de onderduik en het verzet. Maar ook personen met een andere achtergrond kwamen aan het woord. Hun getuigenissen werden vastgelegd op video. Alle gesprekken zijn in het Kenniscentrum van het JCK te bekijken, en via de JCK website *Geef het door*.

Diverse evenementen in het NHM stonden in het teken van de tentoonstelling *De Jodenvervolging in foto's. Nederland 1940-1945*, met onder andere een themamiddag over *De Westerborkfilm*, en *Oorlogsfotografie toen en nu* in samenwerking met de organisatie Lima Limo. Met de expositie *Kogels, verraad en brieven. Kroniek van een joodse familie*, werd door Willy Lindwer inzicht gegeven in de totstandkoming

van de tentoonstelling en het boek *Wolf en Ryfka*. Andere bijzondere evenementen waren onder andere het theaterstuk *De joodse raad* door Mugmetdegoudentand (in het kader van Theater na de Dam), een workshop over de ITS Archieven, en een lezing over joodse werkkampen.

PORTUGESE SYNAGOGE

In de Portugese Synagoge werden tien Kaarslichtconcerten georganiseerd voor bijna 4000 bezoekers. Bij de keuze van de concerten wordt, waar mogelijk, een link gelegd met de programmering van de tentoonstellingen in het JHM en aansluiting gezocht met andere festivals, zoals het Grachtenfestival en het Amsterdam Light Festival. Noa Wildschut verzorgde een prachtig concert. In de Portugese Synagoge vond ook de jaarlijkse herdenking van de Kristallnacht plaats. In bibliotheek Ets Haim-Livraria Montezinos, gevestigd in de bijgebouwen van de Portugese Synagoge, vonden instaprondleidingen plaats. Ets Haim trekt veel belangstelling en de kleinschalige rondleidingen zaten nagenoeg altijd vol.

HERDENKINGEN

In de Hollandsche Schouwburg werden twee grote Herdenkingen gehouden: de Jom ha'Sjoa-herdenking en de Dodenherdenking. De intieme Kinderherdenking vond ook weer plaats.

MUSEUMNACHT

De Museumnacht is een jaarlijks terugkerend cultureel festijn waarbij het JCK 's avonds de deuren opent voor bezoekers. Hierbij konden bezoekers genieten van muziek bij kaarslicht en falafel in de Portugese Synagoge en leren over de geschiedenis en verzet in het Nationaal Holocaust Museum.

GROEPSBEZOEKEN JCK

De afdeling Sales & Evenementen doet ook de reserveringen voor bezoekers die in groepsverband één of meer locaties van het JCK willen

bezoeken. Dit kan met of zonder rondleider, of met een speciaal educatief onderwijsprogramma. Daarnaast ontvangen wij ook groepen met een specifieke achtergrond, zoals de Museum Plus Bus voor oudere bezoekers die niet meer zelfstandig een museum kunnen bezoeken. Sinds enkele jaren worden ook alle groepen van binnen- en buitenlandse toeristische organisaties gestimuleerd om het bezoek vooraf aan te melden en te reserveren. Hierbij worden in samenspraak met de afdeling Marketing en Communicatie diverse nieuwe samenwerkingen aangegaan. In 2019 bezocht het basisonderwijs het JCK met 7.277 kinderen, en het voortgezet onderwijs met 37.152 kinderen. De Museum Plus Bus bezocht het JCK met een onbekend aantal ouderen.

TOERISTISCHE ORGANISATIES

De groeiende samenwerkingen met toeristische organisaties uit binnen- en buitenland heeft geleid tot een bezoek van ruim 12.000 aangekondigde bezoekers in georganiseerd groepsverband.

VERHUUR LOCATIES JCK

De ruimtes in het JCK zijn voor diverse gelegenheden verhuurd aan derden. De verhuren zijn zeer gevarieerd, van een receptie voor een privégezelschap, via speciale bedrijfsevenementen (inclusief rondleidingen en diner), tot ontvangsten met een onderwerp dat gerelateerd was aan de ruimte.

EDUCATIE

Jaarlijks bezoeken duizenden kinderen en (jong)volwassenen het JCK. De afdeling Educatie biedt voor iedereen speciale activiteiten, programma's, rondleidingen en evenementen. Zo wordt elk bezoek betekenisvol.

De afdeling Educatie heeft expertise in diverse gebieden: de toepassing en training in de methode I ASK, educatie bij tentoonstellingen, ateliers (workshops) in het Kindermuseum, en Holocaust-educatie. In 2019 is onderzocht hoe onze educatieve missie opnieuw vorm kan krijgen, en kan worden ingezet binnen het héle JCK. In 2020 krijgt dit vervolg.

I ASK

De methode I ASK is voor het JCK ontwikkeld en wordt toegepast bij alle educatieve activiteiten. Deze methode is erop gericht om bezoekers te stimuleren zich open te stellen voor nieuwe kennis, ervaringen en denkbeelden. Onze methodiek sluit aan bij nieuwe onderwijsontwikkelingen, zoals het aanleren van 21e-eeuwse vaardigheden. Diverse Nederlandse

en Europese musea tonen interesse, en in 2019 werd een nieuw handboek gepresenteerd met de laatste inzichten. Medewerkers van ruim 25 musea werden door ons getraind om zelf de methode toe te passen. In 2019 waren dat onder andere het Dolhuys, de Rijksacademie, het Apeldoornsche Bosch, CODA en de Krijtberg. In 2020 zullen ook intern trainingen worden gegeven.

ONDERWIJSAANBOD

Scholen kunnen bij het JCK terecht voor een breed aanbod. Het Kindermuseum biedt basisschoolleerlingen de programma's *Sjabbat bij de familie Hollander* en *Thuis bij de familie Hollander*. In het NHM maken zij kennis met de geschiedenis van de Holocaust, via *Redding uit de Crèche* of *In Memoriam*. Voor middelbare

scholieren zijn er de programma's *Joods?!* en *Van Migratie tot Integratie* (JHM), de *Esnoga Quest* (Portugese Synagoge), en *Talkshow in de Klas* (op school). In het NHM leren zij meer over de Holocaust in *Gedwongen Vertrek* en *In Memoriam*.

ONTWIKKELINGEN

Het JCK is lid van de Stichting Musea en Herinneringscentra 1940-1945. De afdeling Educatie neemt deel aan de Kwaliteitsimpuls Educatie, een tweejarig project van het ministerie van VWS. Dit bestaat uit expertmeetings, themadagen, onderzoek naar aanbod en methodieken, studiereizen en pilot-programma's.

Voor het mbo heeft het JCK het pilot-programma *Plekken met een verhaal* ontwikkeld, dat aansluit bij burgerschapsonderwijs. Dit is een

samenwerking met Herinneringscentrum Kamp Westerbork, het Indisch Herinneringscentrum, Nationaal Monument Kamp Amersfoort en Nationaal Monument Kamp Vught. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei en de Anne Frank Stichting boden advies. Eind 2019 zijn de resultaten verwerkt in een aantal producten. Tevens werden twee studiereizen georganiseerd (Londen en New York).

Bij de tentoonstelling *De Jodenvervolging in foto's. Nederland 1940-1945*, in samenwerking met het NIOD, zijn toepassingen ontwikkeld die wellicht een plek gaan krijgen in het NHM. Zo werd in een podcast de geschiedenis van de Jodenvervolging verteld, aan de hand van tien stadia van genocide. In iedere aflevering waren ooggetuigen en experts te horen. Kan genocide worden voorkomen als deze stadia op tijd worden herkend? Dit is ook het onderliggende thema van het programma *Als goede mensen niets doen*.

Wordt gemist is de digitale leeromgeving bij het Joods Monument. Deze werd voor het jubileumjaar 75 jaar Vrijheid ontwikkeld bij het tijdelijke lichtmonument LEVENSLICHT. Hierbij waren diverse experts betrokken, evenals docenten in klankbordgroepen. In dit educatieproject wordt herdenken persoonlijk gemaakt. Hiermee kunnen schoolklassen zich met een aantal lesmodules voorbereiden op Holocaust Memorial Day of andere herdenkingen. Het programma kan ook worden gebruikt ter vervanging of verrijking van de lesstof.

ATELIERS BIJ TENTOONSTELLINGEN

- *Chim (David Seymour). Legendarisch fotojournalist*. De jonge bezoekers konden een eigen beeldverhaal maken. De *Fotozoeker* was beschikbaar voor volwassenen.
- *Uri Katzenstein, The Institute of Ongoing Things*. In diverse ateliers

leerden kinderen anders kijken naar hun omgeving, en zelf kunst maken.

- *Kabbala. De kunst van de joodse mystiek*. De vijf inloopsprekuren en twee sessies Art Based Learning waren een succes. Voor de jonge bezoekers waren er diverse workshops. De rondleiders boden twee routes:   n gericht op kennisoverdracht, de ander op spiritueel/ervaringsgericht bezoek.
- *Rembrandt*. Tijdens een schilderatelier leerden kinderen werken met licht en schaduw.
- *Ruben en de ark van Noach*. Op de zolder van het Kindermuseum was een klank- en lichtspel te zien, gebaseerd op het boek van Dick Bruna. Diverse kinderworkshops zijn georganiseerd, voor de allerjongsten was er muziek.
- *Droombos*. Kunstenaar Eli Content maakte voor de zolder van het Kindermuseum een bos vol droomfiguren. Kinderen kunnen in het atelier zelf droomfiguren maken en in het Droombos ophangen. Winnaars van het Prinses Christina Concours geven concerten.
- *Familieconcert*. Jules van Hessen stelde voor het Kindermuseum een familieconcert samen in de kleine zaal van het Concertgebouw: het muzikale verhaal van de Violist op het dak.
- *Feestdagen*. In het Kindermuseum waren diverse ateliers rondom de joodse feestdagen Poeriem, Pesach en Chanoeke.

OVERIGE PROJECTEN

- Rondleidingen met Nederlandse Gebarentaal (NGT) bij *De Jodenvervolging in foto's*, een live-vertaling van de Dodenherdenking in de Hollandsche Schouwburg, en de Museumn8routes.
- Technische update van de Esnoga Quest, op basis van de gebruikerservaring.
- In de week van Holocaust Memorial Day volgden leerlingen van de IVKO-school het programma *Plekken met een Verhaal*.
- Het project *Open Joodse Huizen – Huizen van Verzet* werd

ondergebracht bij de afdeling Educatie. Meer dan 40.000 mensen bezochten een herdenking op 200 locaties, in 22 plaatsen.

- De Kinderherdenking werd georganiseerd door leerlingen van de Boekmanschool en de Rosj Pina-school.
- Joodse kinderen die bijna bat /bat miswa werden, ontmoetten elkaar in het JCK.
- In samenwerking met de MuseumJeugdUniversiteit werden drie colleges in het JCK gegeven. Een aantal kinderen behaalde het MJU-diploma.
- Brugklassers van Joodse Scholengemeenschap Maimonides maakten in het kader van hun identiteitsonderwijs een presentatie in het JHM.
- Elke zondag wordt in het Museumcafe een proeftafel georganiseerd. Bezoekers maken kennis met de joodse keuken, omlijst door een achtergrondverhaal.

SAMENWERKINGEN

- Met het Tropenmuseum en een aantal scholen wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een leerlijn Erfgoed & Identiteit, geinitieerd vanuit het Amsterdam Museum, ondersteund door kenniscentrum Mocca.
- Scholieren van het Montessori College Oost en het Etty Hillesum Lyceum en joodse ouderen ontmoetten elkaar binnen het project *Niet van gisteren*, in samenwerking met Joods Maatschappelijk Werk.
- Met Museum Ons' Lieve Heer op Solder en de Fatih Moskee is een pilot-project gestart van een gebedshuizentour voor de bovenbouw.
- Deelname aan het *Twinning Project* van de Hermitage Amsterdam en het State Hermitage St.-Petersburg. Hierbij wordt onderzoek gedaan naar educatie voor de doelgroep 15 t/m 24 jaar.

MUSEUMSHOP

In het najaar van 2019 werd in de Museumshop een kleine verbouwing uitgevoerd. Er is meer displayruimte bijgekomen, en door het gebruik van hout en andere materialen heeft de winkel nóg meer een uitnodigend karakter gekregen.

De extra ruimte wordt vooral gebruikt voor sieraden en artikelen die door het JCK zijn geproduceerd, in de herkenbare JCK-stijl. Het ontwerp is van de hand van SZI Design onder leiding van Sherrie Zwaal Enderman, uitgevoerd door aannemer Bart van Rooijen. Twee prachtige lampen, die voorheen in de Grote Synagoge hingen, zijn nu hergebruikt in de Museumshop. Ooit waren deze speciaal voor het museum vervaardigd door het ontwerp bureau BRS Premisela Vonk.

In 2019 is weer een aantal bijzondere boeken uitgegeven. Samen met het Jüdisches Museum der Stadt Wien publiceerden we een indrukwekkend achtergrondwerk over de expositie *Kabbala. De kunst van de joodse*

mystiek. Een samenwerking met de Walburg Pers leidde tot een boek met het verzameld werk van kunstenaar Eli Content, getiteld *So much I gazed on beauty*. Tevens verscheen er een uitgave rond het 125-jarig bestaan van de Algemene Nederlandse Diamantbewerkerbond. Een zeer indrukwekkende en goed verkochte uitgave was het boek *De Jodenvervolging in foto's. Nederland 1940-1945*, uitgegeven door W-Books. Naar aanleiding van deze publicatie was in het Nationaal Holocaust Museum een tentoonstelling met deze foto's te bezichtigen.

In het kader van de verschillende tentoonstellingen heeft de Museumshop diverse artikelen

laten maken, zoals ansichtkaarten, portemonnees, magneten, schriften, boekenleggers en andere kantoorartikelen. Allemaal in de kenmerkende JCK-stijl, zodat de herkenbaarheid van de winkel steeds groter wordt.

AANWINSTEN, COLLECTIES & KENNIS

In 2019 werd de collectie van het JCK met talloze objecten verrijkt. De museumcollectie ontving in totaal 219 objecten. Hiervan werden er 128 geschonken, 76 aangekocht en 15 in bruikleen of als legaat verkregen. De Literatuurcollectie Kenniscentrum ontving 355 boeken, brochures en catalogi. De Audiovisuele Collectie werd verrijkt met 44 nieuwe aanwinsten. Verder werd de historische Foto- en Documentencollectie van het JCK aangevuld met diverse unieke schenkingen, aankopen en bruiklenen. In totaal gaat het om 1.261 foto's en 2.163 documenten en archiefstukken. Hieronder een aantal voorbeelden.

AANWINSTEN

**WANDBORDJE
FIRMA HORBA**

Ingelijst wandbordje, relatiegeschenk voor de firma Horba

Twee Duits-joodse vluchtelingen, Gerd Samson en Ernst Gerson, begonnen in 1940 op een Amsterdams zolderkamertje de firma Horba, een fabriek voor horlogebandjes. De oorlog hield hun plannen tegen. In 1945 begon het tweetal opnieuw. De firma Horba groeide onstuimig, en in de jaren zeventig had de fabriek in Osdorp meer dan achthonderd werknemers. In 1984 werd het bedrijf verkocht. Dit wandbordje uit 1967 was een geschenk aan de firma Horba, ter ere van de opening van hun nieuwe fabriek aan de Ingelandenweg.

**STAATSIEDEGEN
HENRY JOSEPH VOS**

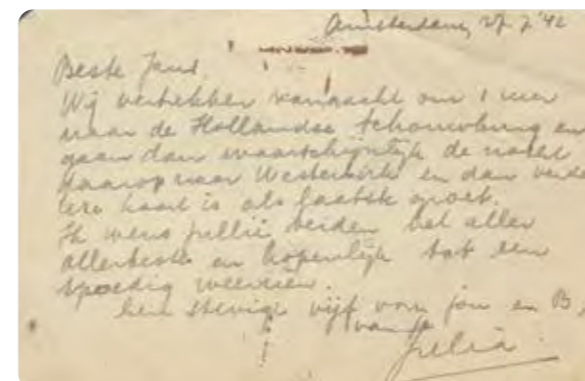
(Schenking van dhr. L.Ph. Vieyra) Staatsiedegen van galakostuum van Isidoor Henry Joseph Vos (1887-1943)

Vos was arts, wethouder van openbare gezondheidszorg in Amsterdam en lid van de Tweede Kamer voor de Vrijheidsbond. Als veel gevraagd spreker bekleedde hij bestuursfuncties in talloze verenigingen. Op 14 mei 1940 zette hij zijn vrouw en twee kinderen op de boot naar Engeland, zelf beschouwde hij het als zijn plicht om in Nederland te blijven. In de oorlog was hij lid van (of betrokken bij) de Joodse Raad. Hij stierf in 1943.

BRIEFKAART

Briefkaart van Julia Koekoek aan haar vriendin Jans Wolters.

Met de mededeling dat ze naar de Hollandsche Schouwburg gaan en verder op transport (1942).

**OBJECTEN VAN
RESTAURANT H'BARON**

(Schenking van dhr. D. Bar-On) Lucifersdoosjes, servetten en een wijnglas met opdruk van restaurant H'Baron, Amsterdam

In 2010 opende H'Baron zijn deuren als glatt-kosjer restaurant. De eigenaar, dhr. D. Bar-On, serveerde traditionele gerechten in een modern jasje. In 2019 werd het restaurant aan de Kastelenstraat 110 gesloten.

KABINETFOTO

De kinderen van T.M.C. Asser
Kabinetfoto door Maurits Verveer (ca. 1885); langdurig bruikleen Stichting Familie Asser.

COLLECTIES & KENNIS

COLLECTIEMOBILITEIT

Het beleid van het JCK is erop gericht om de collectie op veel verschillende plekken voor een breed publiek toegankelijk te maken. Daarom faciliteert het JCK bruiklenen uit de collectie aan museale en niet-museale instellingen. In 2019 werden 95 kortdurende bruiklenen geregeld, waarvan er 10 objecten naar internationale tentoonstellingen reisden. Uit de collectie van Ets Haim-Livraria Montezinos zijn 15 werken in bruikleen gegeven, waarvan 8 voor een tentoonstelling in het buitenland. In 2019 waren tevens 5 door het JCK geproduceerde tentoonstellingen in het buitenland te zien. *Life or Theater? Charlotte Salomon, Berlin 1917 - Auschwitz 1943 reisde naar Barcelona, Lissabon en Londen. Der Amsterdam Machsor. Ein Schatz kehrt heim*, was te zien in Keulen, en *Fotografien der Verfolgung der Juden. Die Niederlande 1940-1945* was te zien in Berlijn.

RESTAURATIES

In opdracht van het JCK werd een nieuwe voet voor de 18e-eeuwse Rintel Chanoekia ontworpen. De originele voet is tijdens de Tweede Wereldoorlog verloren gegaan. De nieuwe zwarthouten voet is ontworpen door Piet Cohen, en de herstelde kandelaar werd tijdens Chanoeka (december 2019) weer aan het publiek gepresenteerd. Het ontwerp en de restauratie werden mogelijk gemaakt dankzij steun van de BankGiro Loterij. Door particuliere giften was het eveneens mogelijk om nog een bijzonder object uit de collectie van Ets Haim-Livraria Montezinos te restaureren: een Omerkastje (gemaakt rond 1750).

ETS HAIM-LIVRARIA MONTEZINOS

Met één van de belangrijkste Sefardische collecties is Ets Haim-Livraria Montezinos de oudste, actieve Joodse bibliotheek ter wereld. De bibliotheek werd opgericht in 1616 en is sinds 1675 gevestigd in het complex van de Portugese Synagoge. De collectie staat op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. In 2019 is het aantal bezoekers dat bij Ets Haim een rondleiding heeft gevolgd

of onderzoek heeft gedaan wederom gestegen. In totaal namen 800 bezoekers deel aan een rondleiding. Verder deden 130 personen onderzoek bij Ets Haim naar specifieke boeken uit de collectie, deels in het kader van promotieonderzoek. Het onderzoek naar de collectiegeschiedenis van de bibliotheek werd in 2019 tevens afgerond met een publicatie, geschreven door onderzoekers Asjer Waterman en Anna E. de Wilde, *Reviving the soul of the community. Developments in the post-war history of Ets Haim-Livraria Montezinos* (uitgegeven door het Menasseh ben Israel Instituut).

KENNISCENTRUM

Het Kenniscentrum is van dinsdag- tot en met vrijdagmiddag open voor bezoekers met vragen over joodse kunst, cultuur, religie en de geschiedenis van de joden, met name in Nederland. Bezoekers kunnen boeken, brochures, de audiovisuele collectie, fotomateriaal, een muziekcollectie en een verzameling historische documenten raadplegen. In 2019 werden circa 1.200 bezoekers verwelkomd. Per e-mail en telefoon werden ruim 2.500 vragen afgehandeld.

Gerestaureerd Omerkastje (gemaakt rond 1750)

NIEUWE ENTREE KINDERMUSEUM

Boven de entree van het Kindermuseum prijkt nu de naam Paul en Nina van Hessen Kindermuseum. Dit is een hulde aan de eerste mensen die een grote donatie gaven aan het Kindermuseum, nog voordat het bestond. Direct achter de entree is het echtpaar te zien op een bewegend schilderij, in een prachtige animatie gemaakt door Noga Zohar. Hierop is tevens te zien hoe Lex van Hessen het stokje van zijn ouders overnam. Ook andere donateurs, van het eerste uur tot op de dag van vandaag, worden hier op speelse wijze getoond. Dit maakt aan alle bezoekers duidelijk dat donateurs van grote betekenis zijn voor het Kindermuseum.

Nina en Paul van Hessen
Animatie van Noga Zohar

MENASSEH BEN ISRAEL INSTITUUT

DE VOLGENDE ACTIVITEITEN WERDEN IN 2019 GEORGANISEERD:

13e Amsterdam Yiddish Symposium: Yiddish Theater (17 januari)
Met medewerking van Marion Aptroot, Alyssa Quint en Evi Michels.

Interviewserie Menasseh spreekt met schrijvers
31 januari: Vivian Liska; 14 februari: Remco Ensel; 15 maart: Ilay den Boer; 19 maart: Ester Wouthuysen

De Cairo Gezina belicht: film en gesprek met makers (26 mei)
De Nederlandse première van de film *From Cairo to the Cloud*, en gesprek met Michelle Paymar en Abraham L. Udovitch in filmhuis de Hallen en Café Belcampo (in samenwerking met Stichting Kunst en Dialoog).

Presentatie van het boek *Verloren in de tijd van Einstein* door David Wertheim (28 november)
Boekpresentatie in het JHM, met lezing door prof. Jeroen van Dongen.

A genealogy of dis/placement. The Babylonian Jews (2 december)
Symposium in Spui 25 met prof. Ella Shohat, Linda Bouws en David Wertheim. In samenwerking met Spui 25, Joods Cultureel Kwartier & Duitsland Instituut Amsterdam.

Symposium: de joodse diaspora in perspectief (18 december)
Met lezingen van Irene Zwiep, David Wertheim, Caroline Waerzeggers, Bert van der Spek, Jan Willem van Henten, Lieve Teugels, Bob Becking, Olaf E. Kaper, Karel van der Toorn en Emile Schrijver.

Menasseh Chair (bekleder prof. Steven Nadler)
Collegeserie over Spinoza, stafcolloquium, en publiekslezing in de Uilenburgersynagoge getiteld *Spinoza and Menasseh ben Israel, The Rabbi and the Heretic* (15 mei).

Jurering en uitreiking 15e Hartog Beemprijs
Winnares: Afke Berger met scriptie *Toegelaten/Afgewezen. Een digitale data-analyse van Joodse aanvragen tot asiel in Nederland 1938-1939.*

PUBLICATIES

Marion Aptroot (ed.) *Yiddish and Modernism; Amsterdam Yiddish Symposium 12*, (Amsterdam, 2019).

Afke Berger, *Toegelaten, Afgewezen. Een digitale data-analyse van joodse aanvragen tot asiel in Nederland 1938-1938.* Menasseh ben Israel Instituut Studies xvi, (Amsterdam, 2019).

Asjer Waterman en Anna E. de Wilde: *Reviving the soul of the community. Developments in the post-war history of Ets Haim-Livraria Montezinos.* Menasseh ben Israel Instituut Studies xvi, (Amsterdam, 2019).

David Wertheim, *Baudet, Wilders en de politisering van de joodse zaak*, Joop.nl, 6-4-2019.

David Wertheim, *Verloren in de Tijd van Einstein* (Zutphen: Walburg Pers, 2019).

LEZINGEN, PUBLICATIES & ONDERZOEK

De medewerkers van het JCK waren in 2019 verantwoordelijk voor de volgende lezingen, publicaties en wetenschappelijk onderzoek.

EMILE SCHRIJVER

Algemeen Directeur

LEZINGEN

13 januari 2019

Joods leven in Amsterdam
Kröller Müller Museum, Otterlo, n.a.v.
tentoonstelling 'Als kunt je lief is'

23 januari 2019

Museaal Verhaal: Amsterdams Machzor.
Joods Historisch Museum,
Amsterdam

24 januari 2019

Laudatio Philippe Sands
Voorafgaand aan diens Nooit Meer
Auschwitz-lezing
Tropenmuseum, Amsterdam

7 maart 2019

A National Holocaust Museum in Amsterdam
Montreal Holocaust Museum, Canada

12 april 2019

Rollen in de joodse traditie
Scriptorium Manifestatie
Vrije Universiteit, Amsterdam (PThU)

6 juni 2019

Jüdische Museen und jüdische Identitäten
Congres: Schweizer Geschichtstage,
Symbolisches Kapital und museale
Repräsentation jüdischer Geschichte.
Zur Sammlungsgeschichte eines
kulturellen Reichtums mit fragiler
gesellschaftlicher Legitimität
Universität Zürich, Zwitserland

12 juni 2019

The state of Jewish heritage
'Jewish Heritage Seminar',
georganiseerd door Rothschild
Foundation Hanadiv Europe, London,
i.s.m. Bibliotheca Rosenthaliana,
Bijzondere Collecties, UvA
Joods Historisch Museum, Amsterdam

12 juni 2019

Openingsrede bij tentoonstelling
over Kabbala
Embassy of the Free Mind,
Amsterdam

21 juni 2019

The heritage of the Holocaust
Congres: 'Religious Heritage in a
Diverse Europe: New Directions in
Practice, Policy & Scholarship'
Universiteit Groningen

27 juni 2019

*Some new thoughts on the co-
existence of Jewish printed books and
manuscripts: 1600 and beyond*
Congres: The Jewish Book 1400-
1600: From Production to Reception
Universität Münster, Duitsland

4 juli 2019

*Theoretical dimensions of Hebrew
book production since the invention
of printing*
Bodleian Library, Oxford, Engeland

5 juli 2019

*Beauty and craftsmanship in
Ashkenazic manuscripts and printed
books of the eighteenth century*
Bodleian Library, Oxford, Engeland

24 september 2019

*Der Amsterdam Machsor. Ein Schatz
kehrt heim*
Wallraf-Richartz Museum, Keulen,
Duitsland

23 oktober 2019

*Joodse boekcultuur na de uitvinding
van de boekdrukkunst*
Waterlands Archief, Purmerend

28 oktober 2019

Introduction
Congres: The Amsterdam Mahsor. A
treasure returns home
Belgisches Haus, Keulen, Duitsland

5 november 2019

*Hebrew manuscripts since the
invention of printing*
Congres: Jewish Books in Marsh's
Library
Marsh's Library, Dublin, Ierland

13 november 2019

*Museaal Verhaal: Rembrandt's
'De knielende Petrus' uit het Israel
Museum*
Joods Historisch Museum,
Amsterdam

17 november 2019

*Opening statement: Perspectives and
prospects*
Congres: Annual Conference
Association of European Jewish
Museums
Musea Nazionale dell'Ebraismo
Italiano e della Shoah, Ferrara, Italië

PUBLICATIES

- Tekstbijdragen aan: The Amsterdam
Mahzor / Der Amsterdam Machsor, ein
Schatz kehrt heim (Keulen 2019),
- E.M. Cohen, S. Glick & A. Piatelli,
E.G.L. Schrijver et al., eds. Mehevah
le-Menahem. Studies in Honor
of Menahem Hayyim Schmelzer
(Jerusalem 2019) 383 Hebrew + 374
English pages
 - Shalom Sabar, Emile Schrijver &
Falk Wiesemann, eds, Windows on
Jewish Worlds, Essays in Honor of
William Gross, Collector of Judaica
(Zutphen 2019) 383 bladzijden.
 - Emile Schrijver, 'Eighteenth-Century
Hebrew Manuscripts in the Gross
Family Collection, or: A Private
Quest for Method', in: Shalom Sabar,
Emile Schrijver & Falk Wiesemann,
eds, Windows on Jewish Worlds,
Essays in Honor of William Gross,
Collector of Judaica (Zutphen 2019)
p. 151-163.

Daarnaast schreef Emile Schrijver
regelmatig voorwoorden, inleidingen,

columns, krantenbijdragen en populaire artikelen en was hij te gast in radio- en televisieprogramma's in binnen- en buitenland.

NEVENFUNCTIES

- Bijzonder hoogleraar met leeropdracht 'Geschiedenis van het Joods Cultureel Erfgoed, in het bijzonder van het Joodse Boek', Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit van Amsterdam
- Conservator, Braginsky Collection of Hebrew Manuscripts and Printed Books, Zürich, Zwitserland
- Voorzitter bestuur Association of European Jewish Museums
- JCSAX b.v., Haarlem, DGA
- Penningmeester Stichting Menasseh ben Israel Instituut voor joodse sociaal-wetenschappelijke en cultuurhistorische studies, Amsterdam
- Bestuurslid Stichting Charlotte Salomon, Amsterdam
- Lid Wissenschaftlicher Beirat Jüdisches Museum Hohenems, Oostenrijk
- Lid Wetenschappelijke Adviesraad MiQua: LVR-Jüdisches Museum im Archäologischen Quartier Köln, Duitsland
- Lid Wetenschappelijke Adviesraad Jewish Museum and Tolerance Center, Moscow, Rusland
- Lid Advisory Board John Rylands Research Institute, Manchester, Verenigd Koninkrijk
- General editor, Encyclopedia of Jewish Book Cultures, Brill Publishers, Leiden
- Redactielid Amsterdam Studies in the Dutch Golden Age, Amsterdam University Press
- Lid Advisory board Quaerendo; a Journal Devoted to Manuscripts and Printed Books, Brill Publishers, Leiden

LIESBETH BIJVOET

Zakelijk Directeur

NEVENFUNCTIES

- Lid Raad van Toezicht DutchCulture, Amsterdam
- Voorzitter bestuur Dansmakers, Amsterdam
- Lid Raad van Toezicht Kennisland, Amsterdam
- Bestuurslid Samenwerkende Amsterdamse Musea, Amsterdam
- Bestuurslid De Plantage Amsterdam, Amsterdam
- Bestuurslid Stichting Charlotte Salomon, Amsterdam
- Lid Raad van Toezicht Metropole Orkest, Hilversum
- Bestuurslid Stichting Support Metropole Orkest, Hilversum
- Bestuurslid Knowledgeable BIZ, Amsterdam
- Penningmeester bestuur Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45

RELEVANTE NEVENFUNCTIES LEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Dhr. R.D. Aronson

- Eigenaar Aronson Antiquairs Stichting NedArt
- Bestuurslid Maror, gemeenschapsraadslid
- Joods Bijzonder Onderwijs, curatorium
- Voorzitter AvroTros, specialist Tussen Kunst en Kitsch

Dhr. J.L. Davidson

- Bestuurslid Stichting Turing Foundation
- Bestuurslid Bischoffsheim Stichting
- Bestuurslid Menasseh ben Israel Instituut
- Bestuurslid Stichting Gan Hasjalom

Dhr. E.P. Groenteman

- Zelfstandig adviseur
- Voorzitter van de Raad van Commissarissen van de B.V. Beleggingsmaatschappij vh. Biedermann & Co

- Penningmeester Stichting Vrienden van het Joods Historisch Museum

Dhr. J.F.L. Guttmann

- Board member Humanity in Action INC
- St. Amarte Fonds, bestuurslid

Mevr. S. van der Hart

- Lid Commissie Joodse erfgoedgoeden van de gemeente Amsterdam

Dhr. F. Hollander

- Lid Raad van Commissarissen Hiltermann Lease Services
- Voorzitter European Initiative Keren Hayesod Jeruzalem
- Lid van de Campaign Cabinet Keren Hayesod
- Lid van de Executive Committee Keren Hayesod
- Bestuurslid Stichting Vrienden van het Joods Historisch Museum

Mevr. S.D. Joseph-Jowell

- Zelfstandig grafisch ontwerper
- Visuele communicatieadviseur
- Eigenaar van PRTY. Amsterdam
- Voorzitter van de Women's Division Collectieve Israel Actie

Dhr. M.E. Paktor

- Lid van het Curatorium van het Nederlands Israëlietisch Seminarium
- Lid van de Board of Governors van de Jewish Agency for Israel
- Lid van de World Board of Trustees van Keren Hayesod
- Bestuurslid Stichting Vrienden van het Joods Historisch Museum

JULIE-MARTHE COHEN

Conservator cultuurgeschiedenis

LEZINGEN

10 juli 2019

Stadsherstel, Amstelkerk Amsterdam. *De joden van Suriname. Een gekleurde geschiedenis.* In het kader van de Surinaamse maanden.

4 september 2019

Nationaal Archief Suriname, Paramaribo. Presentatie van het project *Ontdek Joods Suriname!: Cassipora, Jodensavanne en Paramaribo*, en lezing: *De joden van Suriname. Een gekleurde geschiedenis.*

OVERIG

Vanaf 1 mei 2019 promotieonderzoek *Nazi Looting and Postwar Restitution of European Judaica*, aan het Institute of Culture and Heritage, faculteit der geesteswetenschappen, Universiteit van Amsterdam, in samenwerking met het Joods Historisch Museum, Amsterdam.

3-10 september 2019, Suriname. Presentatie en afronding in Suriname van het project *Ontdek Joods Suriname!* Onderzoek, samenstelling en teksten voor tentoonstellingsborden en informatieborden *Jodensavanne, Cassipora en Paramaribo*, educatief lesprogramma voor middelbare scholen in Suriname (redactie) en website www.jck.nl/suriname.

5 oktober 2019-1 maart 2020. Inhoudelijk adviseur van *De Grote Suriname-tentoonstelling*, gehouden in De Nieuwe Kerk.

Bestuurslid Nederlands Genootschap voor Joodse Studiën.

LISA DE GOFFAU

Conservator

LEZINGEN

8 februari 2019

Vervangend college *Jewish History as Living Heritage: Books, Buildings*

and Artefacts: *The Amsterdam Mahzor*, Universiteit van Amsterdam, Auditorium van het JHM.

12 maart 2019

Hemelreizen en rabbi Akiva. Lezing bij Joods Educatief Centrum 'Crescas'.

PUBLICATIES

Bijdrage aan: *The Amsterdam Mahzor*, Breda, NPN Drukkers (2019).

Bijdrage aan: Hetty Berg (red.) *Eli Content. So much I gazed on beauty*. Zutphen: Walburg Pers (2019).

OVERIG

2019-2020. Onderzoek en productie tekstbordjes bij de presentatie van religieuze voorwerpen in de Rav Aron Schuster Synagoge in Amsterdam.

MIRJAM KNOTTER

Conservator

LEZINGEN

7 maart 2019

Lunchlezing voor JHM-personeel. *Kabbala voor dummies*.

22 mei 2019

Museale verhalen. *Kabbala. De kunst van de joodse mystiek*.

13 juni 2019

Embassy of the Free Mind / De Ritman bibliotheek Amsterdam. *Kabbala – niet alleen voor ingewijden*.

16 september 2019

Jewish Museum and Tolerance Center Moskou. *Kabbalah – The Art of Jewish Mysticism*.

20 oktober 2019

Joods Historisch Museum. *De Joodse Rembrandt – De Mythe ontrafeld*.

OVERIG

2018-2022. Onderzoek en voorbereiding in samenwerking met Gary Schwartz voor de tentoonstelling *Rembrandt seen through Jewish Eyes*, in opdracht van het Jewish Museum of Tolerance in Moskou. Voor een

tentoonstelling in Moskou en in het State Hermitage Museum in St.-Petersburg (najaar 2022).

BERNADETTE VAN WOERKOM

Conservator fotografie

LEZINGEN EN RONDELEIDINGEN

3 februari 2019

Gallery Walk over de tentoonstelling *Chim (David Seymour). Legendarisch fotojournalist*.

11 december 2019

Een kijkje in de schatkamers van de JHM-fotocollectie. Lezing voor de Vrienden van het Joods Historisch Museum

PUBLICATIES

De redding. Column over een foto van het Joods Werkdorp in de Wieringermeer in de JHM-collectie. In: *Fotografisch geheugen* (orgaan van het Nederlands Fotografisch Genootschap), decembernummer 2019, in de rubriek De keuze van...

OVERIG

Oktober 2019. Interview over emigrantenfotografen in Amsterdam in de jaren dertig als onderdeel van de podcast bij de tentoonstelling *Modern Perspectives* in het Stadsarchief Amsterdam.

December 2019. Zitting in de jury voor de selectie van 50 foto's over de oorlog in Noord-Holland, in het kader van het landelijke project *De Tweede Wereldoorlog in 100 foto's*.

September-december 2019. Advisering inzake vrouwelijke fotografen tijdens de Tweede Wereldoorlog voor een speciaal nummer van het weekblad *Libelle* ter gelegenheid van 75 jaar Bevrijding in mei 2020.

ARIANE ZWIERS

Senior medewerker kenniscentrum

LEZINGEN

5 mei 2019

Lezing i.h.k. van Open Joodse Huizen
Anski en Borzykowski
Locatie Kohnstammhuis, Wibautstraat,
Amsterdam

PUBLICATIES

*De Jiddisje brieven van Wolf Kern' in
Willy Lindwer Wolf en Ryfka* p. 235-
273, Uitgeverij Prometheus 2019

*Familiegeschiedenis in een loeach :
Jiddisje brieven uit de onderduik* in
tijdschrift Grine Medine 72, p. 3-11
Uitgave Stichting Jiddisj, juni 2019

*De Wilner Troepe komt naar
Nederland* in tijdschrift Grine Medine
73, p. 22-32, Uitgave Stichting Jiddisj,
december 2019

HEIDE WARNCKE

Conservator Bibliotheek Ets Haim

LEZINGEN

22 augustus 2019

*Kabbalah, messianism and magic - the
Iberian Jewish identity in Amsterdam.*
Embassy of the Free Mind,
Amsterdam

OVERIG

26-29 november 2019

'Expert visit' in opdracht van de
Association of European Jewish
Museums (AEJM) aan het Joodse
Museum in Trondheim (Noorwegen)
om conditie- en restauratieadvies
te geven over de boekencollectie
die in de synagoge en in de kamers
eromheen gevonden zijn.

PETRA KATZENSTEIN

Manager kindermuseum & speciale
projecten

LEZINGEN

Diverse lezingen en presentaties
samen met Judith Whitlau in het
kader van I ASK , juni 2019, in het
Nederlands Openlucht Museum,
Universiteitsmuseum Utrecht,
Webinar University Montreal 19 juni
2019

Hands On! International Organization
of Children in Museums:
Conferentie in Frankfurt 22 oktober:
Presentatie: Diverse audiences and
social inclusion

24 oktober: World Café sessie I ASK.

Jewish Museum of Belgium, 11 en
12 december 2019 - Advies Afdeling
Educatie voor de Association of
European Jewish Museums (AEJM)

NEVENFUNCTIES

- Jurylid Children in Museum Award
(CMA) onderdeel van EMA,
European Museum Academy
en Hands On! International
Organisation of Children in
Museums
- Shaliach Tziboer/voorzanger van
de Liberaal Joodse Gemeente
Gelderland
- Bestuurslid Nettie van Zwanenberg
Stichting
- Bestuurslid Lexhanna Stichting

DAVID WERTHEIM

Directeur Menasseh ben Israel
Instituut

LEZINGEN

20 juni 2019

*The appeal of diasporic identity. From
performing Anne Frank to imagining
Jewish expulsion.* Bragança, Portugal

PUBLICATIES

David Wertheim, *Baudet, Wilders en
de politisering van de joodse zaak*
Joop.nl, 6-4-2019

David Wertheim, *Verloren in de Tijd
van Einstein.* Zutphen: Walburg Pers,
2019

SPONSORS & BEGUNSTIGERS

SUBSIDIËNT

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

VOOR NATIONAAL HOLOCAUST MUSEUM

Met dank aan deelnemers van de BankGiro Loterij

VOOR BEHOUD, RESTAURATIE EN UITBREIDING VAN DE COLLECTIE

Met dank aan deelnemers van de BankGiro Loterij

BEGUNSTIGERS

Aartsbisdom Utrecht
B. Bausch-Polak
Blockbusterfonds
Bundesrepublik Deutschland Auswärtiges Amt
Ulrika en Joel Citron
David Berg Foundation
David Roos-Weijl Stichting
Denise LeFrak Foundation
Vereniging Beurs voor den Diamanthehandel
Frederik Polak en Griet Polak-Asscher Fonds
Gemeente Amsterdam
Iona Stichting
Jonas Daniël Meijer Fonds
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting
Anna Markus
Mercis Publishing B.V.
Andrew & Ann Tisch Foundation
Lantos Foundation
Marei von Saher
Claims Conference / Conference on Jewish Material
Claims Against Germany
The Harry and Jeanette Weinberg Foundation
Ellen Mendel
Carol Neuberger
The Streisand Foundation
Goldberg/Nash Family Foundation
Familie Brille
Ben & Cindy Golub
Michael & Lynne Wolitzer
Philip Friedmann Family Charity Foundation
Harry Krakowski
Michael en Philippine Kahn
Nationaal Comité 4 en 5 mei
Nettie van Zwanenberg Stichting
Nijkerk Holding B.V.
P.W. Janssen's Friesche Stichting
Prins Bernhard Cultuurfonds
R. Norg
R.A. Cirpka-van der Wolf
René und Susanne Braginsky Stiftung
Rothschild Foundation Europe

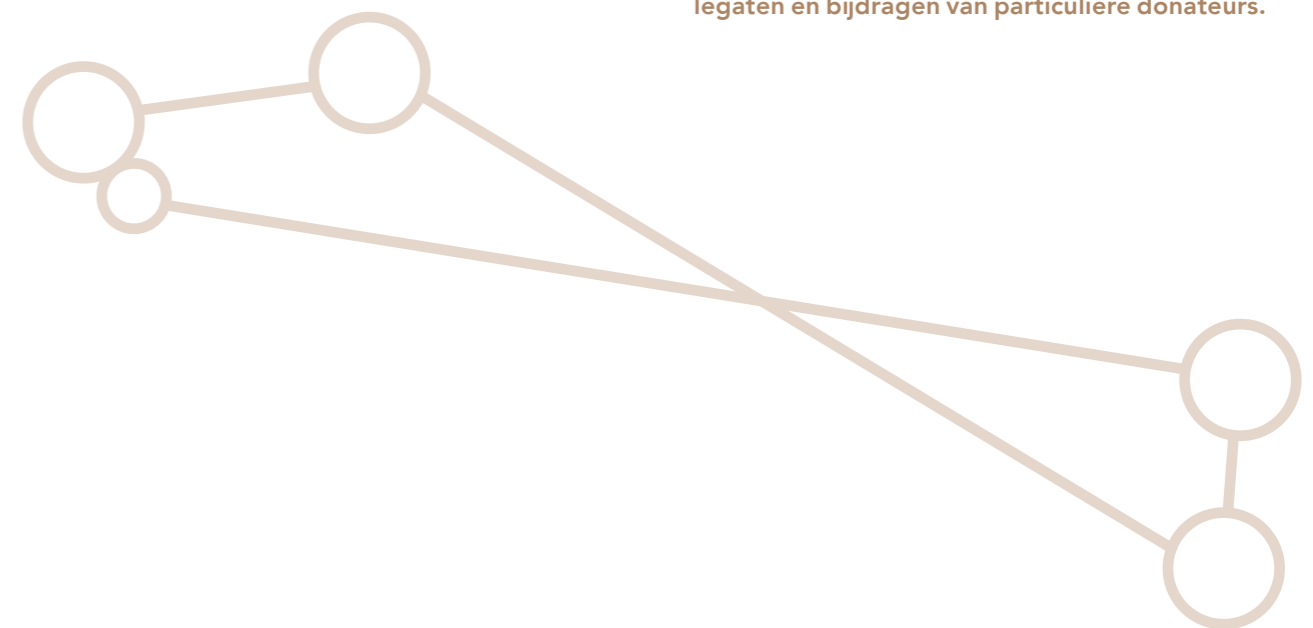
Sally Berg Familie Fonds
Salomon de Jong Stichting
Salomon Stichting / Mozes A. Staszewski Amsterdam
Anne Frank Fonds
Stichting Abas Fonds
Stichting Collectieve Maror-Gelden Nederland
Stichting Dioraphte
Stichting Eekhoornfonds
Stichting dr. Hendrik Muller's Vaderlandsch Fonds
Stichting Iton
Stichting Levi Lassen
Stichting ORT Nederland
Stichting Sonja van Tijn Fonds
Stichting Vrienden Joods Historisch Museum
Stichting Will en Rita Jaeger Fonds
Stichting Zabawas
The Foundation for the Jewish Historical Museum
in Amsterdam, Inc.
Turing Foundation
Vermeulen Brauckman Stichting
vfonds
Mr Abey and Arianne Wijnperle
Ribbink van den Hoek Familie Stichting
Stichting Pieter Bastiaan
Stichting 't Trekpaert
Nederlandse Spoorwegen
Donatie uit de nalatenschap van D.E. Stibbe
en A. Stibbe-Peereboom
Mozes A. Staszewski Amsterdam
Drs. C. van Zadelhoff Fonds
Herman en Rosetta Musaph-Andriessie
Wim & Mariette Koster
Maison de Bonneterie vastgoed BV
Robert Baruch en Livia Baruch-Kapusta
Rob van den Bergh
Jaap en Tineke Meijers
Ter nagedachtenis aan Bram & Elly Hertzberger
Janivo Stichting
De Nederlandsche Bank
Philips Electronics Nederland BV
Max en Lia Léons
Ars Donandi-Koster de Wolff fonds
Sophie Rosenthal Vereeniging
Premselaar Foundation
Fonds Erfpachtgelden gemeente Amsterdam
Abraham Stichting
Stichting Democratie en Media
Rothschild Foundation
Gemeente Amsterdam
Auswärtiges Amt
Joop en Renée Krant
St. Collectieve Maror-Gelden Nederland

Edli Foundation
Stichting Maatschappij tot Nut der Israëlieten
in Nederland
Hilleel Moerel Stichting
Gravin van Bylandt Stichting
Gemeente Haarlem
Stichting Diamantbewerkeren Koperen Stelenfonds
Coster Diamonds (Stichting Amsterdam City of Diamonds)
Gassan (Stichting Amsterdam City of Diamonds)
Beurs voor den Diamanthehandel
J.C. Ruigrok Stichting
Fonds 1818
Stichting Het Older Burger Weeshuis
Het Nieuwe Stads Weeshuis Fonds
Stichting H.L. Druckerfonds
Van Baaren Stichting
Stichting Paul de Gruyter
Salomon Stichting
Gemeente Winterswijk
Mondriaan Fonds

FONDSEN OP NAAM BEHEERD DOOR DE STICHTING VRIENDEN VAN HET JOODS HISTORISCH MUSEUM

Aankoopfonds Fotografie
Ankie Hak Fonds
Ellen Edinoff en Koert Stuyf Fonds
Familie Souget Fonds
Familiefonds Gampen
Fonds Kattenburg 826
Fonds ter nagedachtenis van Socher Kirzner, Fania Kirzner-Shusterman en Leo Shuman
Hans en Elly Jaffé Fonds
Hans Ham Fonds
Helmuth Mainz & Lore Bacharach Fonds
Het Joshua, Mila, Sari, Badu, Isi en Mace de Swaan Fonds
Inge & Alfred Nijkerk-von der Laden Fonds
Jetteke Frijda Fonds
Joël Cahen Kunstkabinet Fonds
Johanna Rebecca Wolff Fonds
Karl en Luisa Guttman-Treves Fonds
Leijdesdorff-Samuel Familiefonds
Marcelle Hertzdahl Fonds
Margot Rehfisch en Fiep Westendorp Fonds
Nora Salomons Fonds
Prof. dr. Herman Musaph Fonds
Salomon van Praag Sigaar Fonds
Tim Uppelschoten Fonds
Van Hessen Fonds
Weishut/Snapper-Fonds

Daarnaast ontving het Joods Cultureel Kwartier in 2019 legaten en bijdragen van particuliere donateurs.

VERKORTE JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER (NA RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA	2019	2018
	€	€
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	-	-
Materiële vaste activa	877.931	708.604
Totaal vaste activa	877.931	708.604
Vlottende activa		
Vorraden	643.314	437.500
Vorderingen	1.524.409	887.306
Liquide middelen	3.570.239	1.857.165
Totaal vlottende activa	5.737.962	3.181.971
TOTAAL ACTIVA	6.615.893	3.890.575

PASSIVA	2019	2018
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	287.415	149.996
Bestemmingsfonds OCW	-	-
Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2013-2016	-	132.255
Overige bestemmingsfondsen	1.390.990	803.285
Totaal eigen vermogen	1.678.405	1.085.536
Voorzieningen	103.980	31.144
Langlopende schulden	785.682	860.170
Kortlopende schulden		
Nog te besteden huisvestings-subsidie OCW	136.349	136.349
Schulden aan leveranciers	690.425	439.649
Belastingen en premies soc. verz.	159.312	161.755
Vooruitontvangen subsidie	2.092.351	164.708
Overige schulden	369.639	455.751
Overlopende passiva	599.752	555.513
Totaal kortlopende schulden	4.047.826	1.913.725
TOTAAL PASSIVA	6.615.893	3.890.575

EXPLOITATIEREKENING

BATEN	2019	2018
	€	€
Opbrengsten		
Publieksinkomsten buitenland	68.000	45.400
Publieksinkomsten binnenland		
- Publieksinkomsten onderdeel kaartverkoop	1.956.489	1.891.299
- Publieksinkomsten overig	258.802	249.835
Overige directe opbrengsten	94.766	83.642
Totale opbrengsten	2.378.057	2.270.176
Totaal bijdragen uit private middelen	2.116.142	2.023.887
Subsidies en bijdragen		
Structurele subsidie OCW	4.036.250	3.812.987
Overige subsidies/bijdragen	1.014.829	714.600
Totale subsidies en bijdragen	5.051.079	4.527.587
TOTALE BATEN	9.545.278	8.821.650

LASTEN	2019	2018
	€	€
Salarislasten	4.564.932	4.406.040
Huisvestingslasten	525.516	520.507
Aankopen	500.000	-
Afschrijvingen	215.849	427.992
Overige lasten	3.146.361	2.723.780
TOTALE LASTEN	8.952.658	8.078.319
Saldo rentebaten /-lasten	250	277
Naar bestemmingsfonds NHM	587.705	743.608
SALDO UIT BEDRIJFSVOERING	5.165	0

PERSONEEL & ORGANISATIE

PERSONEELSOPOUW 31-12-2019

PERSONEN	MANNEN	VROUWEN	TOTAAL
vast	26	49	75
tijdelijk	0	2	2
			77
voltijd	5	5	10
parttime	21	46	67
			77
FTE			
formatie	21,14	37,17	58,31
project	0,00	1,80	1,80
			60,11

oproepkrachten	12	
rondleiders	20	
vrijwilligers	78	8,23 FTE

	MEDEWERKERS	OPROEPKRACHTEN	TOTAAL
instroom	17	9	26
doorstroom	5	0	5
uitstroom	14	6	20

ONDERNEMINGSRAAD

Otto Visser	voorzitter
Marleen van de Graaf	secretaris
Ruud Visser	lid
Sara Tas	lid tot 01-02
Sara Jacobs	lid vanaf 01-02 eerstvolgende op verkiezingslijst / vanaf 01-11 niet actief i.v.m. ziekte

ZIEKTEVERZUIM	2014	2015	2016	2017	2018	2019
totaal ziekteverzuim	3,61 %	6,77 %	3,44 %	1,52 %	3,34 %	4,33%
exclusief langdurig ziekteverzuim en zwangerschapsverlof	1,13 %	1,95 %	1,87 %	1,44 %	2,69 %	3,62%

BESTUREN

RAAD VAN TOEZICHT STICHTING JOODS HISTORISCH MUSEUM

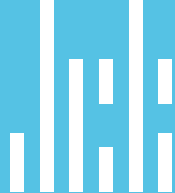
• Dhr. M.E. Paktor	voorzitter
• Dhr. E. Ph. Groenteman	lid
• Dhr. J.F.L. Guttman	lid
• Mevr. S. Joseph-Jowell	lid
• Dhr. R. Aronson	lid
• Mevr. S. van der Hart	lid
• Dhr. J. Davidson	lid
• Dhr. F. Hollander	lid vanaf 13-05-2019
• Dhr. R.Ph. Vos	gevolmachtigde vanaf 12-02-2019

BESTUUR STICHTING VRIENDEN VAN HET JOODS HISTORISCH MUSEUM

• Dhr. M. E. Paktor	voorzitter
• Dhr. T. Kirzner	lid
• Dhr. drs. E.P. Groenteman	penningmeester
• Dhr. R. Voet	lid
• Mevr. D. Sarlui	lid
• Mevr. F. Meijers	lid vanaf 23-09-2019
• Dhr. F. Hollander	voorzitter vanaf 13-05-2019
• Mevr. R.C. Musaph-Andriessse	ere voorzitter

RAAD VAN TOEZICHT STICHTING HOLLANDSCHE SCHOUWBURG

• Dhr. J. Krant	lid
• Dhr. drs. J. Wertheim	lid
• Dhr. J.H. Gerson	lid (waarnemend voorzitter)
• Dhr. E.C.W.M. Damen	lid
• Mevr. J.M. van Hall	lid
• Dhr. J.J. Cahen	lid

joods
cultureel
kwartier